

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Catedra	Departamentul de Istorie Medievală, Premodernă și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Istoria artei

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Pictura gotică și renescentistă din Transilvania. Artă, iconografie, patronaj						
2.2 Titularul activităților de curs	Firea Ciprian Anton (cadru didactic asociat)						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități.....					
3.8 Total ore studiu individual					
3.9 Total ore pe semestru					
3.10 Numărul de credite					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	•
Competențe transversale	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	•
7.2 Obiectivele specifice	•

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Concepte. Bibliografie		
2. Monument/ spațiu construit, liturghie și decor pictat		
3. Orizontul anilor 1300: ”stilul italo-bizantin”		
4. Secolul al XIV-lea: confluența stilurilor		
5. Secolul al XIV-lea: ”stilul liniar-narativ”		
6. Anii 1400:”stilul molatic”		
7. Goticul internațional de curte		
8. Goticul târziu		
9. Polipticele medievale din Transilvania: artă, liturghie, patronaj (I.)		

10. Polipticele medievale din Transilvania: artă, liturghie, patronaj (II.)		
11. Pictura Renașterii în Transilvania		
12. Icone din Transilvania (sec. XV-XVI)		

Bibliografie

- Balaci, Ruxandra, *Noi aspecte iconografice în pictura murală gotică din Transilvania. Hărman și Sânpetru, I*, în *Studii și Cercetări de Istoria Artei*, 36, 1989 și tom 37, 1990.
- Balogh Jolán, *Az erdélyi renaissance I. 1460–1541*, Kolozsvár, 1943.
- Cincheza-Buculei, Ecaterina, *Din nou despre pictura bisericii Sf. Nicolae din Densuș*, în *Ars Transsilvaniae*, XIX, 2009, p. 89-95.
- Drăguț, Vasile (coord.), *Repertoriul picturilor murale medievale din România (sec. XIV-1450) în Pagini de veche artă românească*, vol. 5, 1985.
- Drăguț, Vasile, *Arta gotică în România*, Editura Meridiane, București, 1979 (p. 188-267)
- Drăguț, Vasile, *Iconografia picturilor murale gotice din Transilvania*, în *Pagini de veche artă românească*, vol. 2, 1972.
- Drăguț, Vasile, *Pictura murală din Transilvania (sec. XIV-XV)*, Ed. Meridiane, București, 1970.
- Efremov, Alexandru, *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2003.
- Firea, Ciprian, „*Per bireti nostri capiti impositionem investimus...*”. *Arhipresbiteri, însemne heraldice și artă în Renașterea timpurie din Transilvania*, în *Ars Transsilvaniae*, XXIII, 2013, p. 99-122.
- Firea, Ciprian, *Blazonul breslei pictorilor și urme ale folosirii sale în Transilvania (sec. XV-XVI)*, în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p. 59-68.
- Firea, Ciprian, *Câteva retabluri "călătoare", pictorii și patronii lor la începutul Renașterii transilvănene* în *Ars Transsilvaniae*, XXIV, 2014, p. 41-60
- Firea, Ciprian, *Pictura murală Crucificarea din biserica evanghelică din Sibiu*, în vol. *Confluente. Reper europene în arta transilvăneană* (Catalog de expoziție), Palatul Brukenthal Sibiu, 2007, p. 29-32.
- Firea, Ciprian, *The Great Altarpiece of the Passion from Sibiu and its Painters*, în *Brukenthal. Acta Musei* (Seria Artă Plastică), vol. VII, 2, 2012, p. 229-246.
- Istoria Artelor Plastice în România* (coord. G. Oprescu), Editura Meridiane, București, 1968. (Capitolul "Arta în Transilvania din secolul al XIV-lea până la mijlocul secolului al XV-lea", subcapitolul *Pictura* p. 215-222 (autor: V. Vătășianu); Capitolul "Arta în Transilvania de la mijlocul secolului al XV-lea până la sfârșitul secolului al XVI-lea", subcapitolele *Pictura și Altare poliptice* p. 421-425 (autor: V. Vătășianu)
- Jenei, Dana, *Pictura murală a Bisericii „Din Deal” din Sighișoara*, în *Ars Transsilvaniae*, XIV-XV, 2004-2005, p. 107-120.
- Jenei, Dana, *Pictura murală gotică din Transilvania*, Noi Media Print, București, 2007.
- Jenei, Dana, *Picturi murale din jurul anului 1500 la Mediaș*, în *Ars Transsilvaniae*, XII, 2012, p. 49-62.
- Jenei, Iuliana Dana, *Renașterea transilvăneană – identitate culturală în context european*, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, București, 2013.
- Jenei, Dana, *Goticul în Transilvania. Pictura (cca. 1300-1500)*, Editura Oscar Print, București, 2016.
- Kiss, Lóránd, *Falképek kutatása és helyreállítása az erdélyi száz evangélikus templomokban*, în *Certamen*, I/2013, pp. 385-389
- Kollár Tibor (Ed.), *A szórvány emlékei*, Budapest, 2013.
- Kónya, Anna, *From Copying to Adaptation. The Uses of Prints in Transylvanian Wall Paintings from the Late Gothic Period (c. 1450–1520)*, în Denise Borlée, Laurence Terrier Aliferis (ed.) *Les modèles dans l'art du Moyen Âge (XIIe-XVe siècles). Actes du colloque „Modèles supposés, modèles repérés: leurs usages dans l'art gothique”*. Université de Genève (3–5 nov. 2016), Brepols, Turnhout, 2018.
- Năstăsoiu, Dragoș Gh., *Nouvelles représentations de la légende de Saint Ladislav à Crăciunel et Chilieni*, în *Revue Roumaine d'Histoire de l'Art*, Tome XLV, 2008, p. 3–22.
- Porumb, Marius, *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania (sec. XIII-XVIII)*, Editura Academiei, București, 1998.
- Porumb, Marius, *Pictura românească din Transilvania (sec. XIV-XVII)*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1981.
- Prioteasa, Elena Dana, *Medieval Wall Paintings in Transylvanian Orthodox Churches: Iconographic Subjects in Historical Context*, București/Cluj-Napoca, Editura Academiei Române/Editura Mega, 2016.

Radocsay Dénes, *A középkori Magyarország falképei*, Budapest, 1954.
 Radocsay Dénes, *A középkori Magyarország táblaképei*, Budapest, 1955.
 Roth, Victor, *Siebenbürgische Altäre*, Strassburg, 1916
 Sarkadi Nagy, Emese, *Local Workshops – Foreign Connections. Late Medieval Altarpieces from Transylvania*, Jan Thorbecke Verlag, Ostfildern, 2012.
 Szabó Tekla, *The Historic Renovations of the Protestant Church in Viștea (Cluj County)*, în *Caietele ARA. Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, VI, 2015, p. 135-154.
 Ștefănescu, I. D., *La peinture religieuse en Valachie et en Transylvanie depuis les origines jusqu'au XIXe s.*, Paris, Geuthner, 1932.
 Vătășianu, Virgil, *Istoria artei feudale în țările române*, Ed. Academiei, București, 1959. (p. 396-435; 755-800)
 Zsombor Jékely, Kiss Loránd, *Középkori falképek Erdélyben* (Szerk. Kollár Tibor), Teleki László Alapítvány, Budapest, 2008.
 Zsombor Jékely, *Les ateliers de peinture murale en Transylvanie autour de 1400*, în *Ars Transsilvaniae*, XXIII, 2013, p. 31-54.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
-		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

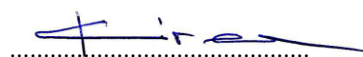
10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		prezența și activitatea pe parcursul semestrului	30%
		examen oral	50 %
		referat	20%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
•			

Data completării

15 septembrie 2018

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....